

Y

Yadin, Yigael 1917 – 1984. Izrael - Régész, politikus, az Izraeli védelmi minisztérium helyettes vezetője, a haderő parancsnoka. Yossi Yadin művész testvére, Eliezer Sukenik rokona volt, aki a Haganahhoz csatlakozott tizenöt éves korában, és nagyon különböző módon szolgálta. 1946-ban mégis elhagyta a Haganahot, Yitzhak Sadeh parancsnokát követve, elit alakulatban harcolt. Éppen egyetemista volt (1947-től), amikor Izrael állam függetlenségét deklarálták, és David Ben Gurion visszahívta katonai szolgálatba. Izrael függetlenségi háborúját szolgálta különböző posztokon, számos kulcsfontosságú döntésért volt felelős a háború során. 1949-től, Yaakov Dori idejében három évre visszavonult, 1952-ben pedig nem értve egyet a miniszterelnök és a védelmi miniszter, Ben Gurion haderőtámogatási csökkentésével, 45 éves korában befejezte katonai karrierjét. A katonaságot elhagyva az archeológiai kutatásnak szentelte életét. 1956-ban Izrael-díjat kapott doktori disszertációjáért, amely a Holt-tengeri tekercesek fordítása volt. Régészként igen sok fontos helyen vezetett ásatásokat, beleértve a qumráni barlangokat, Hacort, Massadát és Tel Megiddót. Számos esetben megvédte felfedezéseit a tolvajoktól, akár politikai, akár fegyveres úton. Szembeszállt a legendás félszemű tábornokkal, Moshe Dayannal is. Jóllehet régészként működött, nem tűnt el teljesen a közéletből. A hatnapos háború idején Levi Eshkol miniszterelnök hadi tanácsadójaként szolgált, és megóvta a kormányt a Jom Kippur kapcsán beállt tévedéstől. 1977-ben Yadin hozta léte a Változás Demokratikus pártját (héber rövidítés DaSh), együtt Amnon Rubenstein, Shmuel Tamir, Meir Amit professzorokkal, és a közélet számos más képviselőjével. Főleg a Munkapárt korrupciója ellen fordult, amelybe az Asher Yadin-incident is beletartozott, amikor az izraeli lakásügyi miniszter, Avraham Ofer öngyilkos lett és Leah Rabin illegálisan csempészett dollárt a USA-ba. Sokan úgy tekintenek rá, mint olyan tudósra és honvédőre, aki az ideális izraeli állampolgár megtestesítőjeként nem tűrte a korrupciót, és mindent megtett országa megújításáért. Meghatározó szerepet játszott az Egyiptommal kialakítandó kapcsolatban és a Camp David egyezségben, amikor is az Izrael szomszédjaival kötendő béke mellett szavazott.

Yair, Hoffman, 1937 Tel-Aviv, Izrael –Diplomáját 1962-ben szerezte Biblia és héber irodalom témakörben. Edom a prófétáknál témakörből MA 1967. Idegen népek megítélése a Bibliában PhD. 1974. Tel-Aviv Egyetem oktatója 1967-től. Beth-Berl Colleg igazgatója 1973-1975 között és judaizmus kutatással foglalkozik. Biblikus tanszék vezetője Tel-Aviv Egyetemen 1982-1985 között valamint 1990-1991 között. A bölcsészkar dékánja és a BA program vezetője 1988-1989. A közel kelet kutatás meghívott kutatója. Berkeley (USA) Egyetemen 1980-ban. Vendég professzor Milwaukee, Wisconsin Egyetemen 1986, 1993-tól. Vendég professzor Alberta Egyetemen 1993-ban **Művei:** The Prophecies Against Foreign Nations in the Bible. Tel-Aviv: 1971. The Doctrine of the Exodus in the Bible, Tel-Aviv, 1983. The Book of Jeremiah, Ramat-Gan: Revivim, 1983. The Book of Isaiah Ramat-Gan: Revivim, 1986. A Blemished Perfection: The Book of Job in Context Sheffield, 1996.

Yakar, Jak ?? Istambul, Törökország - Teológiát tanult Istambul Egyetem 1960-1965 között és licenciátust szerzett. Ásatásokban 1963-ban vesz részt először Çatalhöyük-ben. Brandeis Egyetem MA 1966-ban. PhD Mediterrán tanulmányokból 1968-ban. Tanított Tel-Aviv Egyetem 1970-78 között. Beersheba ásatásainál vesz részt 1973-ban. Anatólia tanulmányok professzora 1985-től a Near East Intézetben. Az archeológiai Intézet vezetője Jeruzsálemben 1988-tól. Ásatások szakértője Catal Hoyuk-Konya, Törökország, 1963-tól. Beerseba Izrael 1971. Ikiztepe-Bafra Törökország 1972-75. Szakterülete Anatólia tanulmányok. **Művei:** Prehistoric Anatolia: The Neolithic Transformation and the Early Chalcolithic Period Mon. Ser. of the Inst. of Archeology Tel-Aviv Egyetem 9 (1991).

„Recent Contribution to the Historical Geography of the Hittite Empire” Mitteilungen der Deutschen Orientgesellschaft 122 (1980). Ethnoarcheology of Anatolia. Rural Socio-Economy in the Bronze and Iron Ages, Tel Aviv 2000.

Yamauchi, Edwin 1937 Hilo, USA HI, - Teológiát tanult a Schelton Coll. BA 1960. Brandeis Egyetem PhD 1964. Tanított Rutgers Egyetemen 1964-69 között. Miami Egyetem 1969-től. West. Conservative Bapt. Sem. 1980-ban. Szakterülete Archeológia, héber Biblia, szemita nyelvek és szövegek és feliratok. **Művei:** The Archeology of New Testament Cities in Western Asia Minor. Baker, 1980. The World of the First Christians. Lion, 1981. Foes From the Northern Frontier. Baker, 1982.

Yamauchi Edwin M. 1937 Hilo, USA HI, - Teológiát tanult a Schelton Coll. BA 1960. Brandeis Egyetem PhD 1964. Tanított Rutgers Egyetemen 1964-69 között. Miami Egyetem 1969-től. West. Conservative Bapt. Sem. 1980-ban. Brandeis-től tanult később Cyrus Gordon-tól keleti nyelveket hébert, arámot akkádót, ugarit nyelvet szírt, arabot, és kopt nyelvet, összesen 22 különböző nyelven beszél. Ezdrás Nehemiás könyvét kommentálta Expositor's Bible Commentary sorozatban Frank Gaebelin kiadásában jelent meg. Igen kritikus kutató hasonlóan Rudolf Bultmannhoz. Véleménye szerint a gnosztikus áramlatok léteznek már megjelentek a keresztény kor előtt. Foglalkozott a mágusok kérdésével a perzsa irodalomban és Máté féle gyermekség történettel. 1970-es évektől az apokrifokkal Márk titkos evangéliumával foglalkozott kritizálta Meghívásokat kapott rövidebb hosszabb időre Shelton College, Rutgers University, New Brunswick, New Jersey. Végül hivatalos meghívást kapott Miami University in Oxford, Ohio. Szakterülete az antik történelem az Ó és az Újszövetség valamint az ősegyház élete a gnoszticizmus és a bibliai archeológia. 2005-ben nyugdíjba vonult. Szakterülete Archeológia, héber Biblia, szemita nyelvek és szövegek és feliratok **Művei:** Africa and Africans in Antiquity (East Lansing: Michigan State University Press, 2001). Africa and the Bible (Grand Rapids: Baker, 2004). Archaeology and the Bible (with Donald J. Wiseman) (Grand Rapids: Zondervan, 1979). The Archaeology of New Testament Cities in Western Asia Minor (Grand Rapids: Baker, 1980). "A Secret Gospel of Jesus as 'Magus'? A Review of the Recent Works of Morton Smith," Christian Scholar's Review, 4/3 (1975): 238-251. Chronos, Kairos, Christos: Nativity and Chronological Studies Presented to Jack Finegan (co-edited with Jerry Vardaman) (Winona Lake: Eisenbruans, 1989). Gnostic Ethics and Mandaean Origins (Cambridge, MA: Harvard University Press, 1970). Greece and Babylon (Grand Rapids: Baker, 1967). Harper's World of the New Testament (San Francisco: Harper & Row, 1981). Peoples of the Old Testament World, (co-edited with Alfred J. Hoerth and Gerald L. Mattingly) (Grand Rapids: Baker, 1994). Persia and the Bible (Grand Rapids: Baker, 1990). Pre-Christian Gnosticism: A Survey of the Proposed Evidences (Grand Rapids: William B. Eerdmans, 1973). The Stones and The Scriptures (Philadelphia: J. B. Lippincott, 1972) The Story of the Church (with Robert G. Clouse and Richard V. Pierard) (Chicago: Moody Press, 2002). Two Kingdoms: The Church and Culture Through the Ages (with Robert G. Clouse and Richard V. Pierard) (Chicago: Moody Press, 1993).

Yee, Gale A., 1949 Cincinnati, USA OH, - Teológiát tanult Loyola Egyetem Chicago BA 1973. Toronto Egyetem St. Michael Coll. PhD 1985. Tanított Univ of St. Thomas 1984-ben, ahol a héber Biblia professzora. **Művei:** Jewish Feasts and the Gospel of John. Glazier, 1989. Composition and Tradition in the Book of Hosea. Scholars, 1987.

Yellin, Joseph 1938 Tel Aviv, Izrael - Tanult Delevare Egyetem BD 1960. California Berkeley Egyetem PhD 1965. Tanított California Berkeley Egyetem 1960-65 között. Lawrence Berkeley Laboratory 1965-73 között. Jeruzsálem héber Egyetem 1973-től.

Szakterülete az Archeológia. **Műve:** The Provenience, Typology and Chronology of Eastern Terra Sigillata, Qedem (1984).

Yieh, John Y. H. 1955 Taichaung, Taiwan - Teológiát tanult Taiwan Egyeten BA 1955. Taiwan Theol. Sem. MDiv 1986. Yale Egyetem MA 1986. MPhil 1990. Tanított Taiwan Theol. Sem and Coll. 1983-85. Yale Egyetem Theol. Sem. 1989-től. Szakterülete Archeológia, Újszövetség **Művei:** New Testament Greek-Chinese Dictionary United Bible Soc. 1989. Romans: A Study Edition of Chinese Bible United Bible Soc. 1987. Interpreting the New Testament Today ford. Jung Qang, 1982.

Young, Dwight Wayne 1925. Lambert, USA OK, – Teológiát tanult Hardin-Simon Egyetem BA 1949-ben. Dropsie Coll. Hebrew and Cognate Learning PhD 1955. Tanított Dallas Theol Sem. THM 1956. Brandeis Egyetem 1958-87. Héber Egyetem Jeruzsálem 1965. Vendég professzor Cornell Egyetem 1967-69. Nyugdíjba vonult 1987-től. Szakterülete héber Biblia, mezopotámia tanulmányok, szemita nyelvek, szövegek és feliratok, egyiptológia, apokrifok és post-biblikus tanulmányok. **Művei:** Coptic Manuscripts from the White Monastery. Works of Shennute MPER 25 (1993). „The Incredible Rengant Spans of Kish I. in the Sumerian King List JNES (1991).

Young, Gordon B. 1936. Philadelphia, USA, PA – Teológiát tanult Minnesota Egyetemen BA 1955-ben. Brandeis Egyetem MA 1963. PhD 1970. Tanított Purdue Egyetem 1966-től. Mediterrán és Ókori Keleti történelmet. Szakterülete mezopotámiai tanulmányok, **Művei:** Mari in Retrospect: Fifty Years of Mari and Maris Studies. Eisenbrauns, 1992. Directory of Jewish Studies Scholars in the Midwest Purdue UP, 1990. Ugarit in Retrospect: Fifty Years of Ugarit and Ugaritic. Eisenbrauns, 1981.

Young, Norman H. 1938 Perth, Nyugat Auszália - Teológiát tanult Pacific Union Coll. BA 1965. Menchester Egyetem PhD 1973. New England Egyetem MLitt 1981. Tanított Avondale Coll. 1973-tól. Szakterülete az Újszövetség. **Művei:** The Figure of the Paidagogos in Art and Literature BA (1990). „Jesus and the Sinners: Some Queries JSNT (1985). Rebuke and Challenge: The Point of Jesus' Parables (Rev and Herald, 1985).

Younger, K. Lawson, Jr. 1953 Richmond USA VA – Teológiát tanult Dallas Theol. Sem. ThM 1982. Sheffield Egyetem szemita és Ószövetség tanulmányok PhD 1988. Tanított LeTourneau Egyetem 1988-től. Szakterülete Anatólia tanulmányok héber Biblia, mezopotámia tudományok, szemita nyelvek, szövegek és feliratok, egyiptológia. **Művei:** Ancient Conquest Accounts: A Study of Ancient Near Eastern and Biblical History Writing. Scheffield, 1990. „The Figurative Aspect and Contextual Method in the Evaluation of the Solomonic Empire (1Kings 1-11) in the Bible in Three Dimensions (Sheffield, 1990).

Yunker, Randall W. 1953 Auburn USA CA - Teológiát tanult Pacific Union Coll. BA 1975-ben. Arizona Egyetem MA közel keleti archeológiából 1987-ben. Tanított Sacramento Adventist Akadémia 1976-79-ben. Pacific Union Coll. 1979-84 között. Andrews Egyetem 1985. Ásatások szakértője Madaba project 1984. Társvezetője a Tell- Jawa és Dreijat 1989. Tell-Gezer 1990. Tell -Jalul 1992. Szakterülete héber Biblia. **Művei:** Madaba Plains Project 2.The 1987. Season at Tell el-'Umeiri and Vicinity and Subsequent Studies. Andrews UP., 1991.

Yrigoyen, Charles, Jr. 1937 Philadelphia USA PA, – Teológiát tanult Lancaster Egyetem Theol. Sem. BD 1962. Temple Egyetem PhD 1973. Albright Coll-ban lelkész 1968-82 között. Az egyesült Methodista egyház általános konventjének levéltárosa és története 1982-től. Drew Egyetem Főtitkára 1982-től. Union. Theol. Sem. 1982-től. Szakterülete az Újszövetség. **Művei:** Acts for Our Time: A Study of the Book of Acts. Abingdon, 1992.